

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Županija Posavska
Općina Odžak

LOKALNI EKOLOŠKI AKCIONI PLAN
OPĆINE ODŽAK
2012 – 2017

Prosinac/Decembar 2011.godine

LEAP je izrađen u okviru MDG-F programa Očuvanje okoliša i klimatske promjene: „Standardizacija upravljanja okolišem: povezivanje lokalnih i državnih aktivnosti u BiH“.

MDG-F je trogodišnji program koji zajednički provodi pet UN agencija: UNDP, UNV, UNEP, FAO i UNESCO, u partnerstvu sa Ministarstvom za vanjsku trgovinu i ekonomske odnose BiH, Ministarstvom civilnih poslova BiH, Ministarstvom za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju RS, Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede RS, Ministarstvom okoliša i turizma FBiH, Ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva FBiH, općinama, te organizacijama civilnog društva. Program se financira sredstvima španjolskog Fonda za dostizanje milenijskih razvojnih ciljeva (MDG-F).

Tehničku pomoć pri izradi LEAP-a pružio je stručni tim Udruženja „Nešto više“.

SADRŽAJ

1. UVOD	3
2. UKRATKO O LEAP-u	4
3. UKRATKO O OPĆINI.....	6
<i>3.1. Stanje i problemi okoliša prema mišljenju građana OPĆINE ODŽAK .....</i>	<i>7</i>
4. ANALIZA STANJA OKOLIŠA	11
<i>4.1. Korištenje voda .....</i>	<i>11</i>
<i>4.2. Zaštita voda .....</i>	<i>12</i>
<i>4.3. Tlo i otpad .....</i>	<i>13</i>
<i>4.4. Atmosfera i energija .....</i>	<i>14</i>
<i>4.5. Biodiverzitet i kulturno-povijesno naslijeđe .....</i>	<i>14</i>
5. VIZIJA OPĆINE	16
6. AKCIONI PLAN	17
<i>6.1. Voda.....</i>	<i>17</i>
<i>6.2. Tlo i otpad.....</i>	<i>20</i>
<i>6.3. Atmosfera i energija .....</i>	<i>22</i>
<i>6.4. Biodiverzitet i kulturno-povijesno naslijeđe .....</i>	<i>23</i>
7. PLAN MONITORINGA I EVALUACIJE	25
8. REFERENCE	28

1. UVOD

Jedinstvena i raznovrsna životna sredina naše općine važna je svima koji žive i rade u našoj lokalnoj zajednici, a koji teže ka boljoj kvaliteti življenja. Ipak, ovo životno okruženje ne možemo uzeti „zdravo za gotovo“ i stalno se moramo podsjećati da ono ovisi o tome kako ga čuvamo i na koji način njime upravljamo.

Također, jasno je i da djelatnosti i aktivnosti koje provodimo u našoj lokalnoj zajednici imaju određeni globalni utjecaj koji se posebno manifestira u vidu klimatskih promjena. Ova pojava se ne može ignorirati, jer ona ima utjecaja na sve nas, te je na svima i odgovornost u smislu promjene ponašanja kako bi se postiglo smanjenje emisije stakleničkih plinova u atmosferu.

Tako smo se našli pred velikim izazovom, koji za našu općinu znači kreiranje plana aktivnosti na poboljšanju stanja životne sredine, poboljšanje usluga u oblasti životne sredine i podizanje svijesti građana o njenom značenju. U prethodnih nekoliko mjeseci, građani naše općine zajedno sa predstavnicima općinske administracije ocijenili su stanje naše životne sredine i dali sugestije za njeno poboljšanje. Ovaj akcioni plan je rezultat naših diskusija i konkretnih prijedloga.

Lokalni ekološki akcioni plan je istovremeno i proces i dokument. LEAP je proces u kojem sudjeluju svi i nije vlasništvo jednog subjekta. To je proces u kome se putem procjene okolišnih problema, postavljanja prioriteta i utvrđivanja akcija, stvara dokument na osnovu kojeg se u kasnijim fazama vrši realizacija definiranih aktivnosti u oblasti zaštite okoliša na lokalnom nivou. Lokalni ekološki akcioni plan je korak na putu unaprjeđenja naše životne sredine.

2. UKRATKO O LEAP-u OPĆINE ODŽAK

Općina Odžak je pristupila izradi LEAP-a jer je prepoznala korist koju donosi ovakav pristup planiranju u oblasti zaštite okoliša, a što će pomoći da se naša općina, u planskom periodu od 6 godina, približi viziji, tj. da postane ekološki čista, gospodarski i društveno razvijena sredina s očuvanim prirodnim i kulturno-povijesnim resursima. Strateški ciljevi definirani su na period od 20 godina.

Temelj za izradu LEAP-a predstavljao je već postojeći strateški dokument općine, Strategija integriranog lokalnog razvoja općine Odžak 2011. – 2020., koja je izrađena po MiPRO metodologiji u okviru Projekta integriranog lokalnog razvoja (ILDP) i uz financijsku podršku Švicarske agencije za razvoj i suradnju. Projekt predstavlja zajedničku inicijativu Razvojnog programa Ujedinjenih nacija u BiH (UNDP) i SDC-a.

Općinski načelnik je 04.07.2011.godine donio Odluku o pokretanju procesa izrade Lokalnog ekološkog akcionog plana općine Odžak, pod brojem 01-02-49-489/11. Također je, kao operativno i koordinacijsko tijelo zaduženo za proces izrade LEAP-a imenovao Radnu grupu za izradu LEAP-a dana, 05.07.2011. godine rješenjem broj 01-02-49-489-1/11, sastavljenu od predstavnika općinske uprave, županijske uprave i nevladinog sektora koju je vodio koordinator.

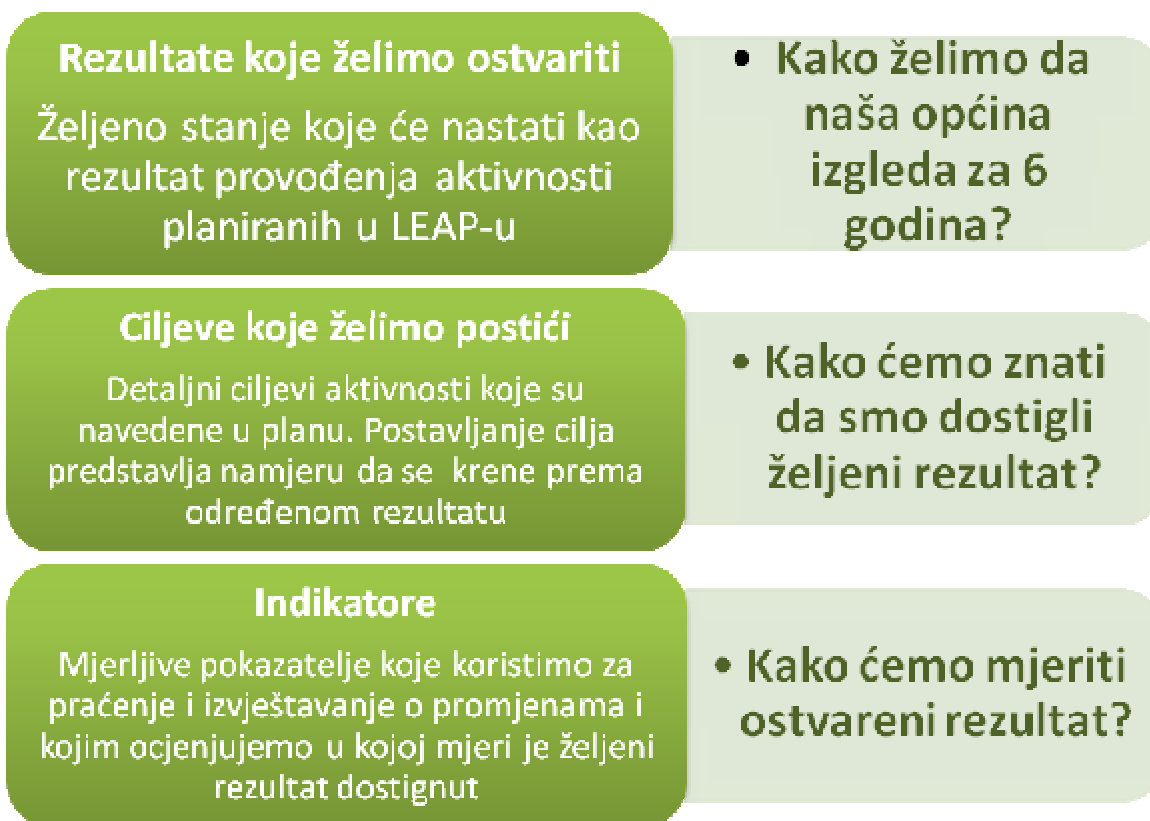
Tehničku pomoć pri izradi LEAP-a pružio je stručni tim Udruženja „Nešto više“ Bosna i Hercegovina.

LEAP je izrađen u okviru MDG-F programa Očuvanje okoliša i klimatske promjene: „Standardizacija upravljanja okolišem: povezivanje lokalnih i državnih aktivnosti u BiH“.

Izveštaj o stanju životne sredine sa uvrštenim konkretnim ekološkim indikatorima, koji je urađen tijekom LEAP procesa, predstavljat će osnovu za praćenje napretka u našoj životnoj sredini.

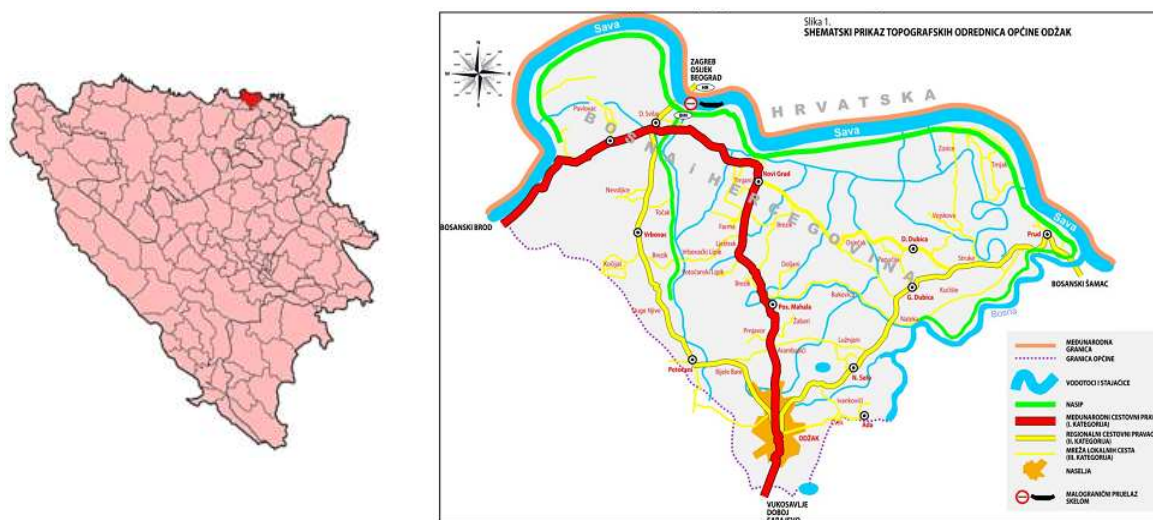
Namjera nam je da se aktivnosti koje su definirane u LEAP-u prate i ažuriraju, kako s vremenom budemo dobivali nove informacije i identificirali nove prioritete.

Lokalni ekološki akcioni plan općine Odžak, u svojoj strukturi definira:

3. UKRATKO O OPĆINI ODŽAK

Općina Odžak, s površinom od 171,4 km², smještena je na sjeveru Bosne i Hercegovine, a zajedno s općinama Orašje i Domaljevac-Šamac nalazi se u Županiji Posavskoj. Graniči sa rijekom Bosnom na istoku, rijekom Savom na sjeveru i planinom Vučjak na jugo-zapadu. Općina se nalazi na nadmorskoj visini od 75 do 204 m, što je najuzvišenija točka općine - vrh Kadar.

Slika 3.1. Općina Odžak

Općina Odžak organizirana je u 23 mjesne zajednice: Ada, Bijele Bare, Donja Dubica, Donji Svilaj, Gornja Dubica, Gornji Svilaj, Jošava, Novo Selo, Osječak, Posavska Mahala, Potočani, Prnjavor, Vojskova, Zorice, Potočanski Lipik, Prud, Trnjak, Novi Grad, Vrbovac, Odžak 1, Odžak 2, Odžak 3 i Brusnica Mala.

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, u općini Odžak je 1991. godine živjelo 30.651 stanovnika, dok službeni podaci za 2009. godinu pokazuju da trenutno općinu naseljava svega 16.070 stanovnika. Međutim, prema općinskim procjenama, trenutni broj stanovnika Odžaka je 25.000¹, od čega oko 2/3 stanovništva naseljava ruralna područja, dok je oko 1/3 naseljeno u urbanoj sredini.

Općina Odžak ima dosta dobru cestovnu povezanost. Kroz općinu prolazi oko 27 km magistralnih i 18 km regionalnih prometnica. Planirano je da će kroz općinu Odžak prolaziti 11km Koridora Vc, u sklopu kojeg je predviđena i izgradnja mosta na rijeci Savi.

Na području općine Odžak djeluje preko 200 privrednih subjekata, od kojih najviše pripada tercijarnom sektoru (trgovina na veliko i malo, ugostiteljstvo, promet i veze i dr.) i 172 obrta (trgovina, ugostiteljstvo i zanatske radnje). Na kraju 2010.godine ukupan broj zaposlenih na području općine Odžak iznosio je 2.970, od čega je 1.412 bilo zaposleno u privrednom sektoru. Općina Odžak raspolaže sa 11.580ha obradivog zemljišta što predstavlja veliki razvojni potencijal u sektoru poljoprivrede.

¹ Razlozi odstupanja: Jedan od pokazatelja je broj izdanih CIPS-ovih osobnih iskaznica, plus maloljetna lica, plus starije osobe koje žive na području općine bez doku menata.

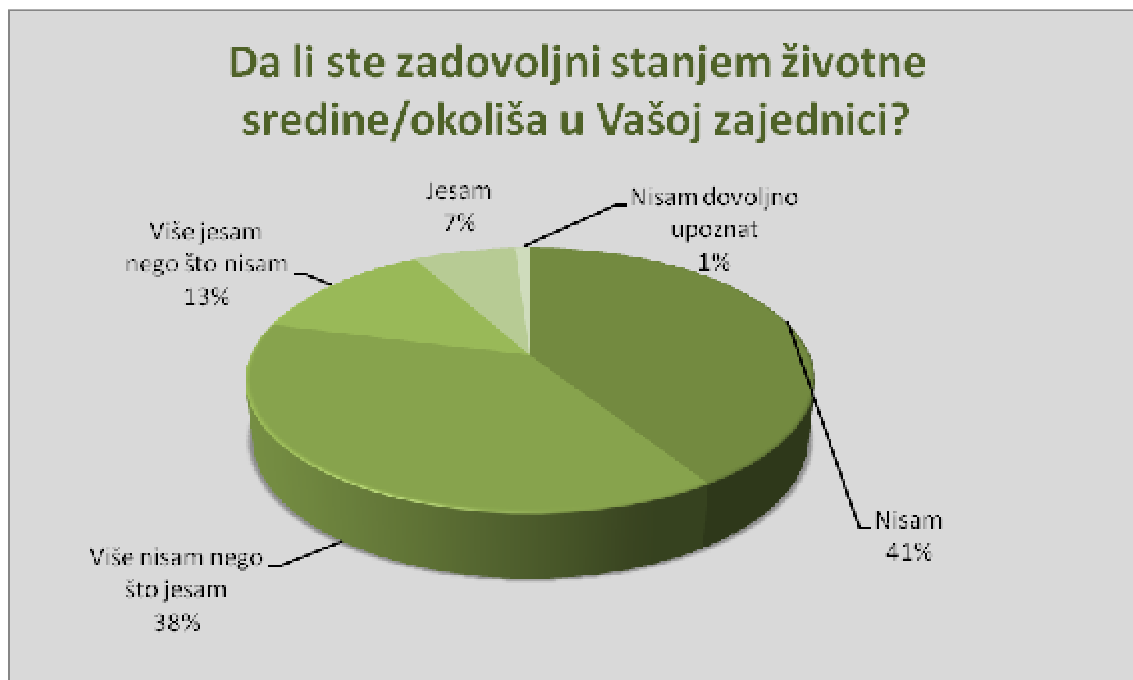
3.1. STANJE I PROBLEMI OKOLIŠA PREMA MIŠLJENJU GRAĐANA OPĆINE ODŽAK

U cilju što uspješnije i sveobuhvatnije izrade Lokalnog Ekološkog Akcionog Plana (LEAP-a) za općinu Odžak koji je baziran na participatornom pristupu i aktivnom uključanju građana, Tim za izradu LEAP-a općine Odžak je *proveo anketu o trenutnom stavu građana po pitanjima okoliša na području općine*. Anketom je obuhvaćena cijela općina i anketirano je 342 stanovnika općine. Od ukupnog broja ispitanika njih 174 (51%) bile su žene a 168 (49%) muškarci. Starosna struktura ispitanika bila je sljedeća: *0-18 godina* 76 (22%), *18-35 godina* 79 (24%), *35-65 godina* 126 (37%) i u grupi *65 i više godina* bilo je 61 (18%) ispitanika. Prikupljeni podaci su analizirani i prikazani za cijelu općinu, a rezultati ankete su uključeni u konačni LEAP dokument općine Odžak.

Obrađivanjem ankete je uočeno da ispitanici koji žive na različitim mjestima imaju različito mišljenje i ideje o najvažnijim pitanjima i problemima okoliša i potencijalnim rješenjima navedenih problema.

Pitanje 1: Da li ste zadovoljni stanjem okoliša u Vašoj općini?

Prema odgovorima na ovo pitanje 79% ispitanika nisu ili više nisu nego jesu zadovoljni sa trenutnim stanjem okoliša u općini Odžak. Svega 7% građana je zadovoljno sa sadašnjim stanjem zajedno sa 13% koji su više zadovoljni nego nezadovoljni. Očito, većina građana smatra da je trenutno stanje okoliša na području općine Odžak nezadovoljavajuće za njegove građane.

Pitanje 2: Što u Vašoj mjesnoj zajednici/naselju najdirektnije ugrožava zdravlje stanovnika?

Prema mišljenju ispitanika, najveća direktna prijetnja zdravlju građana u općini Odžak jeste otpad (53%), nakon kojeg slijede zagađene površinske vode (26%), zagađeno zemljište (11%), zagađen zrak (7%) i buka (3%).

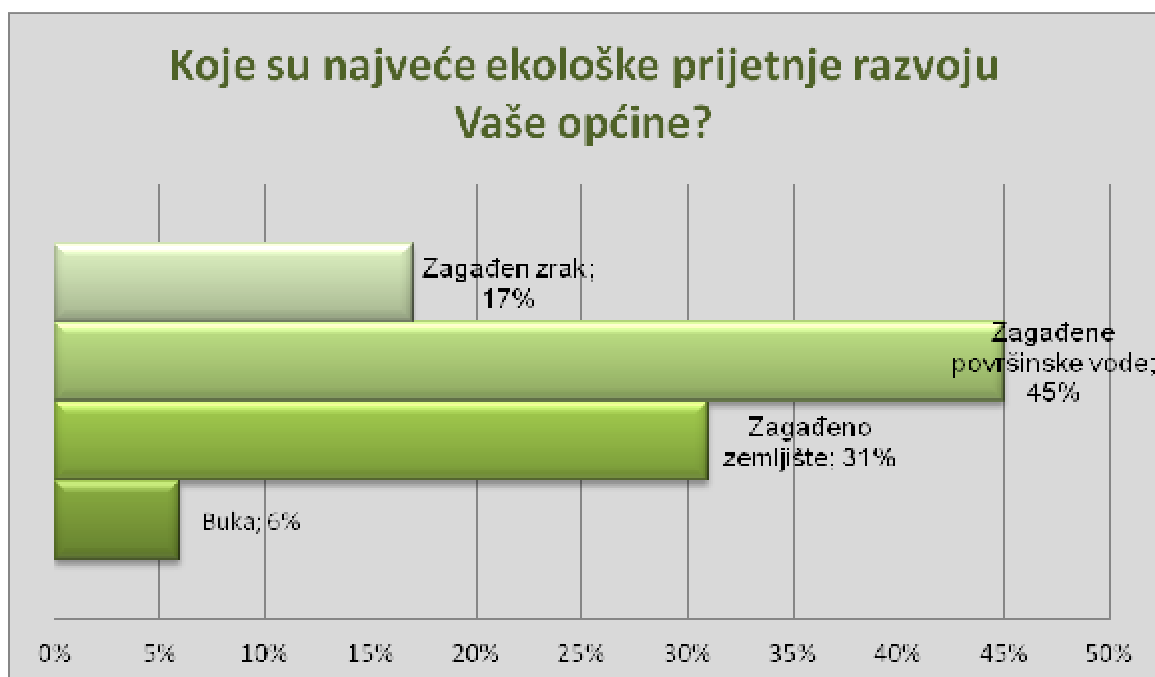
Pitanje 3: Tko/što, po Vašem mišljenju najviše zagađuje okoliš?

Neadekvatno odlaganje smeća je najveći i najvažniji uzrok zagađenja, prema mišljenju građana (41%). Ostali značajni zagađivači i problem prepoznati od strane ispitanika su: neadekvatno odvođenje otpadnih voda (31%), neredovan odvoz smeća (4%), promet (4%), nestašica vode za piće (9%), poljoprivreda (8%) te lokalne kotlovnice(3%).

Pitanje 4: Koje su najveće ekološke prijetnje razvoju Vaše općine?

Zagađene površinske vode predstavljaju najveću prijetnju za razvoj općine 45%, njih slijede zagađeno zemljište sa 31% , zagađen zrak 17% i buka 6%.

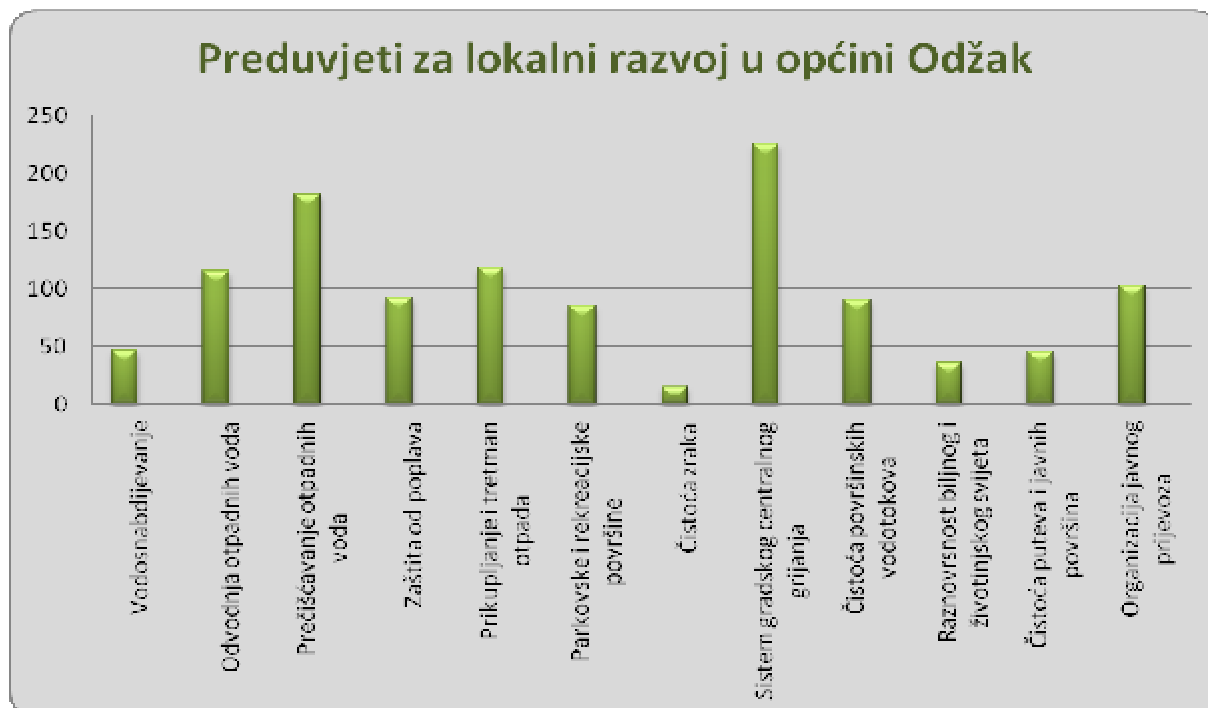

Pitanje 5: Da li ste voljni dati osobni doprinos poboljšanju stanja okoliša?

U Odžaku, 39% građana su bezuvjetno spremni dati osobni doprinos poboljšanju stanja okoliša, 27% je spremno u slučaju da i drugi također daju svoj doprinos dok je dodatnih 16% spremno ukoliko to ne zahtijeva od njih nikakva financijska ulaganja. 10% je spremno ako se bude kažnjavalo, a 2% ispitanika nisu spremni da naprave nikakav doprinos, dok 6% jeste voljno izuzev ako to zahtijeva promjenu u njihovim navikama.

Pitanje 6: Preduvjeti za lokalni razvoj u općini Odžak (od manjeg prema većem stupcu predstavlja bolje prema lošijim preduvjetima)

Pitanje 7: Koje bi mjere trebalo prioritarno poduzeti da bi se poboljšalo stanje okoliša?

Osim uvođenja strogih kazni za prekršitelje (46%), mjere za unaprjeđenje stanja okoliša, prema mišljenju ispitanika, su: poboljšanje rada komunalnih inspekcija (23%), pokretanje edukativnih programa u školama (16%), prioritarno financiranje ekoloških projekata iz općinskog proračuna (13%), ograđivanje vodozahvatnih područja (2%).

4. STANJE ŽIVOTNE SREDINE I IDENTIFICIRANI PROBLEMI

4.1. Korištenje voda

Distribucijom pitke i tehničke vode u naseljenim mjestima Odžak, Posavska Mahala i Prnjavor te kanalizacijskim sustavom Općine upravlja javno poduzeće Komunalac d.o.o. Odžak. Distribucijom pitke i tehničke vode u ostalim naseljenim mjestima Općine upravljaju mjesne zajednice.

Opskrba pitkom i tehničkom vodom dostupna je cjelokupnom stanovništvu općine Odžak, a dolazi iz eksploatacije gradskog izvorišta vode – javni vodovod sa izgrađenim prečistačem za tretman pitke vode kapaciteta 55l/s u gradu, arteških bunara u pojedinim mjesnim zajednicama – mjesni vodovodi i individualnih izvora vode. Ukupna količina vode sa javnog gradskog vodovoda potrebna za građanstvo iznosi 304.632 m³/godišnje ². Potrebna količina vode za ruralni dio stanovništva preračunom iznosi cca. 1.100.022 m³/godišnje ³.

Ukupna dužina vodovodne mreže na općini Odžak je cca 59 km. Na kontrolirane vodovode priključeno je oko 4.185 domaćinstava, ali je činjenica da se za cca. 50% domaćinstava ne može osigurati priključak na vodovodne sustave sa kontroliranom vodom. Procjena je da oko 20% stanovništva općine nema mogućnosti da osigura kontinuitet vodoopskrbe tijekom cijele godine zbog povlačenja vode i presušivanja individualnih bunara, niti imaju adekvatnu mogućnost stalne provjere kvalitete vode.

Vodoopskrbu grada Odžaka, u sadašnjem i narednom planskom periodu, moguće je zadovoljiti postojećim količinama vode iz izvorišta. Iz postrojenja se voda pumpa u rezervoar izveden kao vodotoranj koji je izgrađen 1965. godine, a do danas na njemu nije vršena rekonstrukcija. Korisni volumen rezervoarskog prostora je nešto manji od 200m³ i ne zadovoljava potrebe u narednom planskom periodu.

Identificirani problemi:

- Povlačenje vode i presušivanje individualnih bunara u naseljima koja nemaju izgrađenu vodovodnu infrastrukturu;
- Nepostojanje adekvatne mogućnosti stalne provjere kvalitete vode;
- Neurađena hidro-geološka istraživanja i projektna dokumentacija za naselja Donja Dubica i Osječak, Novi Grad, Lještrak, Potočani, Potočanski Lipik, dio naselja Gornja Dubica (Bukovica i dio Neteke), Gornji Svilaj, Zorice i Trnjak;
- Neizgrađena vodovodna mreža u naseljima Osječak, Novi Grad, Lještrak, Gornji Svilaj, Vrbovac, Prud, Vojskova, Zorice, Trnjak, Potočani, Potočanski Lipik i Gornja Dubica;
- Nedostatak skladišnih kapaciteta za vodu za gradski javni vodovod;
- Nezaštićena izvorišta vode u Odžaku, Prudu, Vojskovi, Zoricama, Gornjoj Dubici, Novom Selu, Adi, Prnjavoru, Donjem Svilaju (arteški bunari sa izgrađenim postrojenjima za distribuciju vode), Novom Gradu, Donjoj Dubici i Vrbovcu (arteški bunari bez izgrađenih postrojenja za distribuciju vode).

---

² Podatak iz JP „Komunalac“ d.o.o. za 2010.godinu

³ Po procjeni ORT-a u kupan broj stanovnika općine je 25.000, od čega je 1/3 urbano, što preračunom znači da je ruralnog stanovništva 16.667, a 1 osoba troši 66 m³ vode godišnje

4.2. Zaštita voda

Djelomično rješenje problema zbrinjavanja otpadnih voda ima samo uži obuhvat naseljenog mjesta Odžak u dužini od 14 kilometara, dok je širi obuhvat loše ili nikako riješen. Na kanalizacijski sustav priključeno je 2.000 domaćinstava koji proizvode 289.366 m³/god gradske otpadne vode i 235 pravnih/poslovnih/industrijskih objekta koji proizvode 42.546 m³/god gradske otpadne vode. Oko 500 domaćinstava koja se nalaze u rubnim dijelovima grada Odžaka nisu priključena na kanalizacijsku mrežu i koriste privatne septičke jame koje zagađuju kanal Bosnu-Bukovicu.

Otpadna voda iz kanalizacijskog sustava se ispušta u otvorenu fekalnu močvaru „Osik“ koja zagađuje rijeku Bosnu što indirektno zagađuje i rijeku Savu. Međutim, izgrađeno je postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda koje će u skoroj budućnosti biti pušteno u pogon.

U ruralnim područjima općine Odžak ne postoji kanalizacijski sustav i otpadna voda odlazi u septičke jame, odljeve i kanale, nakon kojih odlazi u najbliži izvor vode. Pretpostavlja se da količina otpadne vode u ruralnim područjima iznosi 721.200 m³/god⁴ i u obliku difuznog zagađenja stvara pritisak na rijeke Bosnu i Savu, baru „Staraču“ i sve kanale ovisno od područja. Septičke jame su uglavnom neekološke. Pražnjene jama se vrše individualno na raznim lokacijama.

Na području općine Odžak nema industrijskih postrojenja koja proizvode industrijske otpadne vode koje zagađuju vodne resurse općine.

Identificirani problemi:

- Nedostatak kanalizacijske mreže u prigradskim dijelovima urbanog područja (MZ Bijele Bare, Arambašići, Novo Naselje i drugi sa cca 500 domaćinstava);
- Nefunkcionalnost dijela postojećeg kanalizacijskog sustava;
- Nepostojanje javnog kanalizacijskog sistema – sistema za prikupljanje i preradu fekalne otpadne vode u ruralnim područjima općine Odžak;
- Nesanitarne septičke jame u svim prigradskim i ruralnim naseljima;
- Direktno ispuštanje sadržaja septičkih jama u kanale pored ceste ili na okolno zemljište što dodatno ugrožava nezaštićena izvorišta pitke vode;
- Neizgrađen kanalizacijski kolektor za odvodnju prečišćenih voda od prečistača do rijeke Bosne;
- Nepostojanje firme specijalizirane i ovlaštene za pražnjenje septičkih jama i adekvatno odlaganje njihovog sadržaja na području općine Odžak;
- Nepostojanje sistema monitoringa/nadgledanja pri izgradnji stambenih i poslovnih objekata u ruralnim područjima koji bi osigurali gradnju septičkih jama u skladu sa sanitarno-higijenskim standardima.

---

⁴ Broj ruralnih domaćinstava iz Statistike za 2011.god. od Službe za prostorno uređenje i katastar nekretnina (cca.6000 domaćinstava pomnoženo s 120m³/godišnje – prosječna količina otpadne vode po domaćinstvu)

4.3. Tlo i otpad

Otpad se organizirano odvozi sa užeg područja općine Odžak (naseljeno mjesto Odžak i još nekoliko mjesnih zajednica koje tendiraju Odžaku). Broj korisnika usluga odvoza otpada je cca 1500 domaćinstava, što čini cca 20%, a za pravna lica 80%. Procijenjena količina otpada zbrinuta tijekom godine iznosi 7000m³. Na području općine postavljeno je 55 kontejnera za kolektivno prikupljanje otpada.

Općina Odžak raspolaže jednom zvaničnom deponijom sukladno „Odluci o korištenju deponije za otpad u Odžaku“ (Sl.Glasnik općine Odžak broj 1/99) za odlaganje otpada kojom gospodari i upravlja JP „Komunalac“ d.o.o. Odžak. Deponija se nalazi na lokalitetu prirodne depresije „Neteka“ površine 10.983m². Ista je djelomično ograđena i vrši se natkrivanje odloženog otpada. Navedena deponija je ograničenog kapaciteta, a iskorištenost javne deponije je dosegla 95% i u narednom periodu neće više biti u funkciji. Pored toga se nalazi u blizini naseljenog mjesta, u blizini rijeke Bosne, kanalizacijskog recipijenta, a podloga odlagališta je šljunčano tlo, što je okarakteriziralo postojeću deponiju kao deponiju visokog rizika po zdravlje ljudi. Odložen otpad se nalazi u nivou podzemnih voda, a ne postoji sustav za prikupljanje filtrata iz tijela deponije što predstavlja problem onečišćenja površinskih voda. Pretpostavlja se da količina otpadne vode koja odlazi direktno u tlo na toj deponiji iznosi cca 9335,55m³/godišnje.

Deponija otpada animalnog porijekla ne postoji.

Medicinski otpad se uglavnom odlaže na javnu deponiju.

Radi niskog nivoa ekološke svijesti građana i neriješenog pitanja jedinstvenog komunalnog reda za cijelo područje općine kao posljedica se javlja nekontroliran način odlaganja otpada na zelenim površinama, cestovnim pojasevima, šumama, rijekama, poljoprivrednom zemljištu, čime su stvorene divlje deponije. Na području općine ima oko 20 divljih deponija koje su u relativnoj blizini vodotoka i naselja.

Identificirani problemi:

- Nedostatak adekvatnih tehničko-tehnoloških mjera na Privremenoj deponiji koje bi spriječile difuzno zagađenje putem filtriranja otpadne vode;
- Premali kapacitet Privremene deponije;
- Nepostojanje reciklažnih dvorišta i/ili poduzeća koja se bave prikupljanjem i otkupom sekundarnih sirovina;
- Nepostojanje kontejnera za selektivno prikupljanje otpada;
- Nedovoljna svijest građana o zaštiti okoliša;
- Postojanje ilegalnih deponija u svim mjesnim zajednicama;
- Nepokrivenost šireg područja općine organiziranim prikupljanjem otpada;
- Nedostatak specijaliziranih deponija za različite vrste otpada – industrijski, poljoprivredni, medicinski – na području općine;
- Nepostojanje regionalne deponije za odlaganje otpada i sa područja općine Odžak.

4.4. Atmosfera i energija

Općina Odžak nema gradsko grijanje, tako da se sva domaćinstva i javne ustanove griju individualno i na različite načine. Individualne kuće griju se većinom na peći sa čvrstim gorivom (drvo, ugalj) (procjena 85%), lož ulje (8%), plin (2%), te na električnu energiju (5%).

Najčešći način grijanja za kolektivno stanovanje je na električnu energiju (80%) i čvrsto gorivo (20%).

Od 18 javnih ustanova smještenih u 33 objekta površine cca. 22.000m², najveći broj se grije na lož ulje (40%), struju (30%), plin (20%) i ugalj i drvo (10%).

Zagađenost zraka je pojava o kojoj općina kao institucija nema skoro nikakve službene pokazatelje, te se o ovom segmentu može govoriti samo paušalno, iz perspektive da općina nema potencijalno značajnijih zagađivača.

Troškovi javne rasvjete na godišnjem nivou iznose 220.000 KM uz 20.000 KM namijenjenih za održavanje sistema javne rasvjete. Na stubovima javne rasvjete su ugrađene živine sijalice snage 400W, 250W i 125W te natrijeve sijalice 250W koje 90% upotrijebljene energije koriste za grijanje, a samo manji dio se iskorištava za osvjetljavanje prostora. Ukupno je na području općine postavljeno oko 3.500 rasvjetnih tijela.

Općenito posmatrano, ne postoje značajne aktivnosti i projekti u smislu racionalne potrošnje, zaštite i očuvanja prirodnih resursa na području Općine.

Može se primijetiti da su javni objekti općenito loše toplotno izolirani zbog čega dolazi do značajnog gubitka energije i prekomjerne potrošnje energenata.

Identificirani problemi:

- Nedostatak službenih pokazatelja o stanju zraka;
- Neefikasan sistem javne rasvjete;
- Nedovoljno razvijena svijest građana o racionalnoj potrošnji obnovljivih i neobnovljivih izvora energije.

4.5. Biodiverzitet i kulturno-povijesno naslijeđe

Po pitanju zaštite prirodnog i kulturno – povijesnog naslijeđa općine, može se istaći da je općina Odžak prostor koji je sadržajno bogat prirodnim vodnim resursima omeđen na sjeveru međudržavnim vodotokom, rijekom Savom, u dužini od 30-ak kilometara, a na istoku rijekom Bosnom u dužini prirodnog korita od cca 15-ak kilometara, te pruža velike mogućnosti za razvoj turističke djelatnosti.

Branjeni prostor vodopoplavnog područja zaštićen je izgradnjom Savskog obrambenog nasipa na razini 100 godišnjih voda u dužini od cca 27 kilometara (potez Prud – Kadar), te nasipom uz rijeku Bosnu od ušća u Prudu do Gornje Dubice u dužini od cca 6,7 kilometara. Izgradnjom ovih nasipa, u najvećoj mjeri prostor općine Odžak koji gravitira rijeci Savi zaštićen od mogućih havarija. Međutim, rijeka Bosna koja stalno meandrira i ima promjenjiv vodotok, stvara velike probleme u priobalnom dijelu za vrijeme visokih voda uzrokujući eroziju na obalama i velike štete na poljoprivrednom zemljištu.

Na prostoru općine veliki je broj prirodnih potoka i izvorišta, kao i značajan hidromelioracioni sustav za odvodnju unutarnjih voda koji je tijekom rata i u poratnom periodu zapušten i u pojedinim dijelovima nefunkcionalan što je u vrijeme velikih količina padalina jedan od glavnih uzroka sve češćih poplava.

Nijedno prirodno izvorište nije proglašeno zaštićenom zonom, niti je rađen poseban plan zaštite izvorišta, osim na glavnom vodocrpilištu u naseljenom mjestu Odžak.

Na području Općine Odžak postoji područje sa svim značajkama i pretpostavkama da bude u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode Federacije Bosne i Hercegovine izdvojeno kao zaštićeno područje kategorije d – zaštićeni pejzaž – „bara Starača“. To područje napušteno je korito rijeke Bosne dužine oko 7,8 km, tipično močvarno područje koje se odlikuje brojnim rijetkim i ugroženim biljnim vrstama i čitavim zajednicama, odnosno ekosistemima. Smještena je pokraj naselja Vojskova i Prud u općini Odžak. Na temelju detaljno provedenih terenskih istraživanja ustanovljeno je u flori viših biljaka, sa određenim konzervacijskim statusom 67 ugroženih vrsta, u skladu sa IUCN kriterijima. Utvrđeno je 25 zajednica koje indiciraju specifična močvarna staništa sa određenim konzervacijskim statusom. Nacionalni kriteriji ugroženosti faune ptica pokazuju da su na području Starače Vojskova identificirane populacije 9 ugroženih vrsta.

Što se tiče kulturno-povijesnih resursa, u periodu Austro-ugarske vladavine i administrativno-upravne nadležnosti u Odžaku je u pseudo-morskom stilu 1903. godine sagrađena zgrada za vođenje administrativno-upravnih poslova, tadašnja *Beledija*. Tijekom rata u BiH, objekt je izuzetno devastiran. Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika, 2003.god. donijela je odluku kojom je *Beledija* proglašena nacionalnim spomenikom rangiranim u kategoriju arhitektonsko-spomeničke kulture u BiH.

Stanje gradskog zelenila je svedeno na održavanje gradskog parka koji se nalazi u centralnom dijelu naseljenog mjesta Odžak, neposredno uz objekte gradske Osnovne škole. Održavanje istog povjereno je JP „Komunalac“ d.o.o. Odžak, koje redovito obavlja povjerene poslove. Drugih značajnijih zelenih površina u gradu Odžaku nema, jer je središte preurbano i bez većih mogućnosti inkorporiranja zelenih površina u postojeći ambijent.

Identificirani problemi:

- Onečišćeni vodotoci rijeke Save i Bosne;
- Zapuštenost hidromelioracione mreže;
- Zapuštenost i neuređenost bare *Starače*;
- Nedovršena rekonstrukcija kulturno-povijesnog objekta „*Beledija*“;
- Nedovoljno razvijena svijest građana o racionalnoj upotrebi prirodnih resursa, te općenito o zaštiti okoliša;
- Nedovoljno uređen gradski park i ostale zelene površine na području općine Odžak.

5. VIZIJA OPĆINE

*Općina Odžak je
ekološki čista,
gospodarski i društveno
razvijena sredina s
očuvanim prirodnim i
kulturno – povijesnim
resursima*

6. AKCIONI PLAN

6.1. VODA

Mjere/Projekti	Tko	Kada	Koliko/Izvor sredstava
STRATEŠKI CILJ: Svi stanovnici općine priključeni na kontrolirane izvore pitke vode, a za 60% domaćinstava uspostavljeno kontrolirano upravljanje otpadnim vodama			
OPERATIVNI CILJ 1: Povećana funkcionalnost i obuhvat pokrivenosti općine vodovodnom mrežom sa 50% na 90%			
1.1. Izrađena projektna dokumentacija za izgradnju vodovodne mreže u 5 naseljenih mjesta			
1.1.1. Izrada Glavnog projekta vodoopskrbe naseljenog mjesta Gornji Svilaj	Općinska uprava	01/2015 – 12/2015	50.000,00 KM (20% Općinska uprava, 40% Vlada ŽP, 40% Fond za zaštitu okoliša)
1.1.2. Izrada Glavnog projekta vodoopskrbe naseljenih mjesta Donja Dubica i Osječak	Općinska uprava	01/2016 – 12/2016	50.000,00 KM (20% Općinska uprava, 40% Vlada ŽP, 40% Fond za zaštitu okoliša)
1.1.3. Izrada Glavnog projekta vodoopskrbe naseljenih mjesta Novi Grad i Vrbovački Lipik	Općinska uprava	01/2017 – 12/2017	50.000,00 KM (20% Općinska uprava, 40% Vlada ŽP, 40% Fond za zaštitu okoliša)
1.2. Izgrađena vodovodna mreža u 6 naseljenih mjesta			
1.2.1. Izgradnja vodoopskrbnog sustava u MZ Vrbovac	Općinska uprava	01/2014 – 12/2014	1.335.000,00KM (5 % Općinska uprava, 5 % Mjesna zajednica, 10 % Vlada ŽP, 30 % Vlada FBiH, 50 % Donatori)
1.2.2. Izgradnja vodoopskrbnog sustava u MZ Prud	Općinska uprava	01/2015 – 12/2017	900.000,00 KM (5 % Općinska uprava, 5 % Mjesna zajednica, 10 % Vlada ŽP, 30 % Vlada FBiH, 50 % Donatori)
1.2.3. Izgradnja vodoopskrbnog sustava u MZ Vojskova	Općinska uprava	01/2015 – 12/2017	600.000,00 KM (5 % Općinska uprava, 5 % Mjesna zajednica, 10 % Vlada ŽP, 30 % Vlada FBiH, 50 % Donatori)

1.2.4. Izgradnja vodoopskrbnog sustava naselja Potočani	Općinska uprava	01/2014 – 12/2015	1.050.000,00 KM (5 % Općinska uprava, 5 % Mjesna zajednica, 20 % Vlada FBiH, 40 % Donatori, 30 % Fond za zaštitu okoliša)
1.2.5. Izgradnja vodoopskrbnog sustava dijela naselja Gornja Dubica	Općinska uprava	01/2014 – 12/2014	350.000,00 KM (5 % Općinska uprava, 5 % Mjesna zajednica, 10 % Vlada ŽP, 30 % Vlada FBiH, 50 % Donatori)
1.2.6. Dogradnja vodoopskrbnog sustava Prnjavor - Posavska Mahala dionicama Prnjavor – Potočanski Lipik i Posavska Mahala - Lještrak	Općinska uprava	06/2012 – 12/2015	420.000,00 KM (5% stanovništvo, 10% Općinska uprava, 20% Vlada ŽP, 25% Fond za zaštitu okoliša, 40% Vlada FBiH)
1.3. Unaprijeđena funkcionalnost vodovodne mreže u Odžaku i Donjem Svilaju			
1.3.1. Izgradnja vodotornja V-500m ³ na vodocrpilištu u Odžaku	JP“Komunalac” d.o.o. Odžak	01/2012 – 12/2013	1.000.000,00 KM (100% Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva)
1.3.2. Nabava i postavljanje filtera na arteškom bunaru u MZ Donji Svilaj	MZ Donji Svilaj	06/2012 – 09/2012	30.000,00 KM (10% Mjesna zajednica, 30% Općinska uprava, 30% Vlada ŽP, 30% Vlada FBiH)
1.4. Zaštićena izvorišta na području općine Odžak			
1.4.1. Zaštita izvorišta vodovoda u Odžaku	JP“Komunalac” d.o.o. Odžak i Općinska uprava	06/2012 – 12/2015	100.000,00 KM (10% Općinska uprava, 40% JP “Komunalac” d.o.o. , 50% Fond za zaštitu okoliša)
1.4.2. Zaštita izvorišta – arteških bunara u naseljenim mjestima vangradskog područja općine Odžak	JP“Komunalac” d.o.o. Odžak i Općinska uprava	06/2012 – 12/2017	330.000,00 KM (10% Općina Odžak, 20% JP “Komunalac” d.o.o., 20% Agencija za vode slivnog područja rijeke Save Sarajevo, 25% Županija Posavska, 25% Fond za zaštitu okoliša)

OPERATIVNI CILJ 2: Povećana funkcionalnost i obuhvat pokrivenosti kanalizacijskom mrežom za 500 domaćinstava prigradskog područja i uspostavljen tretman prečišćavanja voda

2.1. Izrađena projektna dokumentacija za izgradnju primarnog kanalizacijskog sustava u prigradskim područjima Odžaka

2.1.1. Izrada Glavnog projekta primarnog kanalizacijskog sustava u Novom naselju-Arambašićima-Prnjavoru	JP "Komunalac" d.o.o. Odžak	06/2012 – 12/2012	50.000,00 (100% JP "Komunalac" d.o.o.)
2.1.2. Izrada Glavnog projekta primarnog kanalizacijskog sustava u mjesnoj zajednici Bijeje Bare	JP "Komunalac" d.o.o. Odžak	01/2013 – 12/2013	25.000,00 KM (100% JP "Komunalac" d.o.o.)

2.2. Rekonstruirano 5,5km kanalizacijske mreže u ulici Redže Porobića

2.2.1. Rekonstrukcija kanalizacijskog sustava ulice Redže Porobića	JP "Komunalac" d.o.o. Odžak	01/2013 – 12/2017	2.224.374,00 KM (5% Općinska uprava, 5% Vlada ŽP, 10% JP Komunalac d.o.o., 40% Fond za zaštitu okoliša, 40% Agencija za vode sliva rijeke Save)
--	-----------------------------	-------------------	--

2.3. Izgrađeno 7,5 km primarnog kanalizacijskog sustava u prigradskom području Odžaka

2.3.1. Izgradnja primarnog sustava prikupljanja i odvođenja otpadnih voda naselja Bukovice	Općinska uprava i JP "Komunalac" d.o.o. Odžak	01/2015 – 12/2015	300.000,00 KM (30% Općinska uprava, 30% Vlada ŽP, 40% Vlada FBiH)
2.3.2. Izgradnja kanalizacijskog sustava u Novom naselju	Općinska uprava i JP "Komunalac" d.o.o. Odžak	01/2016 – 12/2016	600.000,00 KM (5% sufinanciranje stanovništva, 10% Općinska uprava, 10% JP "Komunalac" d.o.o., 20% Vlada ŽP, 30% Vlada FBiH, 25% Donatori)
2.3.3. Izgradnja kanalizacijskog sustava u MZ Bijeje Bare	Općinska uprava i JP "Komunalac" d.o.o. Odžak	01/2017 – 12/2017	600.000,00 KM (5% sufinanciranje stanovništva, 10% Općinska uprava, 10% JP "Komunalac" d.o.o., 20% Vlada ŽP, 30% Vlada FBiH, 25% Donatori)

2.4. Prečistač otpadnih voda stavljen u funkciju			
2.4.1. Izgradnja kanalizacijskog kolektora od prečistača do rijeke Bosne	Općinska uprava i JP "Komunalac" d.o.o. Odžak	01/2012 – 12/2012	1.030.000,00 KM (3% Općinska uprava, 50 % Svjetska banka, 47 % Fond za zaštitu okoliša)
3.1. Provedena edukacija za 1000 stanovnika o značaju, potrošnji, štednji, zagađenju i prečišćavanju voda			
3.1.1. Edukacija stanovništva o zaštiti vodnih resursa	Općinska uprava	03/2013 – 03/2014	5.000,00 (10% Općinska uprava, 90% donatori)

6.2. TLO i OTPAD

Mjere/Projekti	Tko	Kada	Koliko/Izvor sredstava
STRATEŠKI CILJ: Smanjeno zagađenje tla organiziranim upravljanjem otpadom na cijelom području općine i unaprijeđeno prostorno uređenje			
OPERATIVNI CILJ 1: Izrađena prostorno-planska dokumentacija općine Odžak			
1.1. Unaprijeđeno prostorno planiranje			
1.1.1. Izrada prostorno-planske dokumentacije općine Odžak	Općinska uprava	01/2014-12/2017	300.000,00KM (10% Općinska uprava, 40% Vlada ŽP, 50% Vlada FBiH)
OPERATIVNI CILJ 2: Povećan broj subjekata općine obuhvaćen organiziranim prikupljanjem otpada za 40%			
2.1. Izrađen Plan upravljanja otpadom na području općine Odžak			
2.1.1. Izrada Plana upravljanja otpadom na području općine Odžak	Općinska uprava i JP "Komunalac" d.o.o. Odžak	03/2012 – 12/2012	5.000 KM (100% JP „Komunalac“ d.o.o.)
2.2. Povećan kapacitet u tehničko-organizacijskom smislu subjekata zaduženih za upravljanje otpadom			
2.2.1. Proširenje i uređenje postojeće Privremene deponije otpada u Odžaku	Općinska uprava i JP "Komunalac" d.o.o. Odžak	01/2013 – 12/2013	250.000,00 KM (8% Općinska uprava, 22% JP „Komunalac“ d.o.o., 8% Vlada ŽP, 8% Vlada FBiH, 54% Fond za zaštitu okoliša FBiH)
2.2.2. Formiranje i izgradnja reciklažnog dvorišta na području Općine Odžak	Općinska uprava i JP "Komunalac" d.o.o. Odžak	06/2015 – 12/2017	280.000,00 KM (10% Općinska uprava, 10% JP "Komunalac" d.o.o., 10% Vlada ŽP, 30% Fond za zaštitu okoliša FBiH, 40% donatori)
2.3. Potpisan međuopćinski sporazum o izgradnji regionalne deponije			
2.3.1. Zagovaranje izgradnje regionalne deponije	Općinska uprava i JP "Komunalac" d.o.o.	01/2012 – 12/2013	0 KM

OPERATIVNI CILJ 3: <i>Smanjene i sanirane površine pod divljim deponijama za 80% na općini Odžak</i>			
3.1. Sanirano 80% divljih deponija			
3.1.1. Sanacija divljih deponija otpada na području općine Odžak	Općinska uprava i nadležne institucije za zaštitu okoliša	01/2012 – 12/2017	150.000,00 KM (25% Općinska uprava, 18,75% Vlada ŽP, 18,75% Vlada FBiH, 37,5% Fond za zaštitu okoliša FBiH)
3.1.2. Edukacija o negativnim utjecajima na okoliš uslijed nesavjesnog odlaganja otpada	Općinska uprava	01/2012 – 12/2017	10.000,00 (10% Općinska uprava, 90% Donatori)
OPERATIVNI CILJ 4: <i>Smanjene sumnjive kontaminirane površine za 90%</i>			
4.1. Uklonjen rizik od mina na 10km² sumnjive površine			
4.1.1. Provođenje aktivnosti deminiranja, trajnog obilježavanja i upozoravanja na mine	Općina Odžak/ Regionalni ured za deminiranje	01/2012 – 12/2017	(25% Vlada FBiH, 25% BiH, 50% donatori)

6.3. ATMOSFERA I ENERGIJA

Mjere/Projekti	Tko	Kada	Koliko/Izvor sredstava
STRATEŠKI CILJ: Smanjeno zagađenje zraka za 20% povećanjem energetske efikasnosti u domaćinstvima, privrednim, javnim i drugim objektima			
OPERATIVNI CILJ 1: Smanjena potrošnja energije za 30% u objektima javnih ustanova primjenom principa energetske efikasnosti			
1.1. Povećanje energetske efikasnosti u 3 objekta općinske uprave			
1.1.1. Uređenje izolacije, zamjena stolarije i krova na zgradama općinske uprave	Općinska uprava	01/2013 – 12/2017	100.000 KM (30% Općinska uprava, 20% Vlada ŽP, 50% donatori)
1.2. Povećanje energetske efikasnosti u 3 područne škole			
1.2.1. Energetski efikasna rekonstrukcija područnih škola	Osnovna škola Vladimira Nazora	01/2012 – 12/2017	100.000,00 KM (80% Vlada ŽP, 20% Donatori)
OPERATIVNI CILJ 2: 5% građana upoznato sa mogućnostima primjene osnovnih principa energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije			
2.1. Educirano 1000 stanovnika o energetskej efikasnosti			
2.1.1. Edukacija poljoprivrednih proizvođača o proizvodnji biomase	Energetski institut Banja Luka	06/2012 – 06/2013	25.000,00 KM (10 % Općinska uprava, 90%Donatori)
2.1.2. Edukacija stanovnika o efikasnom korištenju energije	Općinska uprava	01/2012 – 12/2017	25.000,00 KM (20% Općinska uprava,80% Donatori)
OPERATIVNI CILJ 3: Smanjena potrošnja električne energije u sistemu javne rasvjete općine Odžak za 20%			
3.1. Primjena mjera energetske efikasnosti u sistemu javne rasvjete			
3.1.1. Izrada baze podataka o javnoj rasvjeti	Općinska uprava	06/2012 – 12/2012	25.000,00 KM (100% Općinska uprava)
3.1.2. Zamjena postojeće javne rasvjete sa LED rasvjetnim tijelima	Centar za razvoj i podršku	01/2012 – 09/2012	75.000 KM (50% Općinska uprava,50% Donatori)

6.4. BIODIVERZITET I KULTURNO-POVIJESNO NASLIJEĐE

Mjere/Projekti	Tko	Kada	Koliko/Izvor sredstava
STRATEŠKI CILJ: Očuvana prirodna i kulturno-povijesna baština stavljena u funkciju razvoja općine			
OPERATIVNI CILJ 1: Uspostavljeni instrumenti zaštite ekosustava svih vodotoka			
1.1. Očišćeno 40 km rijeke Bosne i Save			
1.1.1. Čišćenje dijela korita, obala i priobalja vodotoka na području općine Odžak	Općinska uprava i stručni suradnici	01/2012 – 12/2017	350.000,00 KM (10% Općinska uprava, 10% Vlada ŽP, 40% Fond za zaštitu okoliša FBiH, 40% Ministarstvo okoliša i turizma FBiH)
1.2. Uređeno 14,5km kanalske mreže			
1.2.1. Uređenje i rekonstrukcija kanala Bukovica	Općinska uprava	01/2012 – 12/2017	565.000,00 KM (20 % Općinska uprava, 70% Vlada ŽP, 10% Vlada Federacije BiH)
1.2.2. Uređenje i rekonstrukcija kanala Srnava	Općinska uprava	01/2012 – 12/2017	800.000,00 KM (20 % Općinska uprava, 70% Vlada ŽP, 10 % Vlada FBiH)
1.2.3. Uređenje i rekonstrukcija kanala Jasenovica	Općinska uprava	01/2012 – 12/2017	100.000,00 KM (20 % Općinska uprava, 70% Vlada ŽP, 10% Vlada FBiH)
OPERATIVNI CILJ 2: Bara Starača uređena kao turistička destinacija			
2.1. Izrađen Plan upravljanja zaštićenim područjem bare Starače			
2.1.1. Izrada Plana upravljanja zaštićenim područjem bare Starače	Općinska uprava i Turistička zajednica ŽP	06/2012 – 12/2012	5.000,00 KM (50% Općinska uprava, 50% Turistička zajednica ŽP)
2.2. Izvedeni radovi na uređenju bare Starače			
2.2.1. Uređenje dijela korita, obala i priobalnog pojasa bare „Starača“	Općinska uprava	02/2013 – 10/2013	100.000,00 KM (20% Općinska uprava, 20% Vlada ŽP, 20% Fond za zaštitu okoliša, 40% Donatori)

2.2.2. Izgradnja infrastrukturnih sadržaja na bari „Starači“	Općinska uprava	01/2014 – 12/2014	50.000,00 KM (10% Općinska uprava, 10% Vlada ŽP, 30% Vlada FBiH, 50% donatori)
OPERATIVNI CILJ 3: Uređeni prirodni i kulturno-povijesni potencijali općine			
3.1. Obnovljen kulturno-povijesni objekat „Beledija“			
3.1.1. Rekonstrukcija i revitalizacija objekta Zgrade općine – Mala vijećnica <i>Beledija</i>	Općinska uprava	01/2012 – 12/2015	600.000,00 KM (10% Općinska uprava, 10% Vlada ŽP, 10% Turistička zajednica ŽP, 40% Vlada FBiH, 10% Fondacija „ODRAZ“, 20% Donatori)
3.2. Uređeno 33km biciklističkih staza			
3.2.1. Uređenje planinarskih i brdskih biciklističkih staza	Udruženje LIPA – prijatelji prirode	06/2012 – 06/2013	8.500,00 KM (30% Općinska uprava, 40% Turistička zajednica ŽP, 30% Donatori)
3.3. Očuvanje zelenih površina na području općine Odžak			
3.3.1. Revitalizacija gradskog parka i ostalih zelenih površina na području općine Odžak	JP „Komunalac“ d.o.o. i Općinska uprava	06/2012 – 12/2017	30.000,00 KM (20% Općinska uprava, 20% JP „Komunalac“ d.o.o., 20% Vlada ŽP, 40% Vlada FBiH)
3.3.2. Obilježavanje Dana planete Zemlje	JP „Komunalac“ d.o.o. i Općinska uprava	06/2012 – 12/2017	4.000,00 KM (40% Općinska Uprava, 50% JP „Komunalac“ d.o.o., 10% donatori)

7. Plan monitoringa i evaluacije LEAP-a

Monitoring i evaluacija podrazumijevaju interresorno i multidisciplinarno procjenjivanje provedenih aktivnosti definiranih LEAP dokumentom kako bi se ostvarili sljedeći ciljevi:

- efikasno provođenje LEAP-a, izrada preporuka za nadležne službe/organizacije/javna poduzeća, te
- izmjene i dopune LEAP-a ukoliko se utvrdi da za tim postoji potreba.

Za potrebe praćenja i provedbu aktivnosti i projekata definiranih u LEAP-u, ustanovit će se LEAP Evaluacijski Tim (LET) koji će se sastojati od tri osobe i to iz sljedećih službi:

- Služba za gospodarstvo i Lokalni ekonomski razvoj,
- Služba za nabavu i zaštitu sredstava i resursa,
- Služba za prostorno uređenje i katastar.

Članove LEAP Evaluacijskog Tima imenuje načelnik na planski period određen LEAP-om (2012-2017) u roku od 15 dana od dana usvajanja LEAP-a od strane Općinskog vijeća.

Osnovni zadatak LEAP Evaluacijskog Tima je da na polugodišnjoj i godišnjoj razini (lipanj/juni i prosinac/decembar) prati provedbu LEAP-a u svim oblastima djelovanja i na svim nivoima. Pored praćenja, LEAP Evaluacijski Tim analizira prikupljene informacije u svrhu pripreme godišnjeg Izvješća o provođenju LEAP-a i donošenja preporuka za nadležne službe/organizacije/javna poduzeća, te po potrebi inicira izmjene i dopune LEAP-a ako se utvrdi da postoji takva potreba. Godišnji izvještaj o provođenju LEAP-a i Akcioni plan za narednu godinu sa financijskom projekcijom se podnosi na odobravanje Općinskom vijeću.

LEAP Evaluacijski Tim je obavezan razmotriti sve obrazložene prijedloge za izmjene i dopune LEAP-a koje može uputiti bilo koja od službi/organizacija/javnih poduzeća/zainteresiranih građana koje su uključene u provođenje LEAP aktivnosti.

Za svaki pojedinačni projekt iz LEAP-a koji se bude implementirao, imenovat će se odgovorna osoba (koordinator/ica) koje će podnositi izvješće LEAP Evaluacijskom Timu u skladu sa projektnom dinamikom, a najmanje dva puta tijekom trajanja projekta.

Članovi LEAP Evaluacijskog Tima ne mogu biti voditelji pojedinačnih projekata.

Ocjena uspješnosti realizacije LEAP-a se vrši u skladu sa realizacijom postavljenih operativnih ciljeva danim u tabeli u nastavku:

OBLAST	OPERATIVNI CILJ	REALIZACIJA (%)		
		2011	2014	2017
VODA	OC1: Povećana funkcionalnost i obuhvat pokrivenosti općine vodovodnom mrežom sa 50% na 90%	0	63	100
	OC2: Povećana funkcionalnost i obuhvat pokrivenosti kanalizacijskom mrežom za 500 domaćinstava prigradskog područja i uspostavljen tretman prečišćavanja voda	20	40	100
	OC3: 5% stanovništva općine educirano o značaju, potrošnji, štednji, zagađenju i prečišćavanju voda	0	100	-
TLO I OTPAD	OC1: Izrađena prostorno-planska dokumentacija općine Odžak	0	25	100
	OC2: Povećan broj subjekata općine obuhvaćen organiziranim prikupljanjem otpada za 40%	15	50	100
	OC3: Smanjene i sanirane površine pod divljim deponijama za 80% na općini Odžak	20	60	100
	OC4: Smanjena sumnjiva površina zemljišta zagađenog minsko-eksplozivnim sredstvima za 90%	20	60	100
ATMOSFERA I ENERGIJA	OC1: Smanjena potrošnja energije za 30% u objektima javnih ustanova primjenom principa energetske efikasnosti.	15	50	100
	OC2: Sve javne ustanove i 5% građana upoznato sa mogućnostima primjene osnovnih principa energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije	20	50	100
	OC3: Smanjena potrošnja električne energije u sistemu javne rasvjete općine Odžak za 20%	50	75	100
BIODIVERZITET I KULTURNO-POVIJESNO NASLJEĐE	OC1: Uspostavljeni instrumenti zaštite ekosustava svih vodotoka	15	55	100
	OC2: Bara Starača uređena kao turistička destinacija	10	100	-
	OC3: Uređeni prirodni i kulturno-povijesni potencijali općine	20	80	100

8. REFERENCE

- ~ Vodno zakonodavstvo Europske Unije: <http://www.voda.hr>
- ~ Okvirna direktiva o vodama: <http://www.voda.hr/Default.aspx?sec=194>
- ~ Izvještaj o stanju okoliša Federacije Bosne i Hercegovine: <http://www.okolis.ba/ba/page/37>
- ~ Prvi nacionalni izvještaj Bosne i Hercegovine za konvenciju o biološkoj raznolikosti <http://www.fmoit.gov.ba/ba/page/63/bh-chm>
- ~ Prvi nacionalni izvještaj BiH u skladu sa Okvirnom UN konvencijom o klimatskim promjenama <http://www.unfccc.ba/ba/posljednje/novosti/21-bih-adopts-the-initial-national-communication-under-the-united-nations-framework-convention-on-climate-change>
- ~ Nacionalni plan za zaštitu okoliša BiH
- ~ Zakon o zaštiti okoliša Federacije BiH (Sl. novine FBiH 33/03)
- ~ Pravilnik o registrima postrojenja i zagađivanjima Federacije BiH (Sl. novine FBiH 82/07)
- ~ Zakon o zaštiti zraka Federacije BiH (Sl. novine FBiH 33/03)
- ~ Zakon o upravljanju otpadom Federacije BiH (Sl. novine FBiH 33/03)
- ~ Zakon o vodama Federacije BiH (Sl. novine FBiH 70/06)
- ~ Pravilnik o graničnim vrijednostima opasnih i štetnih materija za vode koje se nakon prečišćavanja iz sustava javne kanalizacije ispuštaju u prirodni prijemnik (Sl. novine FBiH 50/07)
- ~ Pravilnik o graničnim vrijednostima opasnih i štetnih materija za tehnološke otpadne vode prije njihovog ispuštanja u sustav javne kanalizacije odnosno drugi prijemnik (Sl. novine FBiH 50/07)
- ~ Zakon o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije BiH (Sl. novine FBiH 2/06)
- ~ Strategija upravljanja vodama Federacije BiH http://www.voda.ba/doc/SUV_FBiH_Prijedlog.pdf
- ~ Izazovi okolišne dozvole – Federalno ministarstvo okoliša i turizma
- ~ Agencija za vodno područje rijeke Save <http://www.voda.ba/loc/>